

УДК 330.88

Кукуш Р. – ст. гр. БЕм-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕВОЛЮЦІЙНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Науковий керівник: а. е. н. доцент Ціх Г. В.

Kukush R.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

EVOLUTIONARY METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF ECONOMIC THEORY

Supervisor: a. e. s. docent Tsikh H.V.

Ключові слова: економічні теорії, еволюційна економічна теорія.

Keywords: economic theory, evolutionary economic theory.

Тривалий час вважалося, що предмет економічної теорії незмінний, оскільки саме він визначає коло проблем, які досліджує ця наука. Вихід за межі предмета визнавався обґрунтованим, коли заводи мову про міждисциплінарні дослідження. В усіх інших випадках ставилося питання про розмивання предмета, його втрату, підрив економічної теорії як науки. Проте історичний досвід показує, що, наприклад, для класичної школи предметом були не виробничі відносини, а створення національного багатства, і це не завадило представникам цієї школи домогтися великих успіхів у пізнанні економіки і по праву завоювати визнання як класиків економічної теорії. Неокласична школа та її напрями визнавали як предмет чи то поведінку людини, чи то ефективність використання ресурсів, і спиралися не на теорію трудової вартості, а на теорію маржиналізму, граничної корисності. Але, напевно, ніхто не заперечуватиме, що і ця школа зробила значний внесок у розвиток економічної теорії. Або ще такий показовий факт. Інституціональний напрям економічної теорії виявився досить плідним. Його представникам належить ціла низка серйозних розробок, концепцій, без яких не можна уявити сучасну економічну теорію. Проте предмет їхнього дослідження - інституції, норми і правила поведінки людей - досить широкий і необмежений, що не завадило успішним науковим пошукам. Отже, предмет економічної теорії має лежати в основі пізнання економіки, але не можна його трактувати як щось незмінне, раз і назавжди дане. Еволюційній теорії, яка не лише спирається на основоположний світоглядний принцип розвитку, а й реалізує його досліджуючи економіку в процесі еволюції, притаманна і методологія, яка забезпечує пізнання предмета в процесі змін, розвитку. В цьому полягають велика відмінність і переваги цієї теорії порівняно з традиційними. Еволюційна економічна теорія розглядає економіку як динамічну систему, яка зростає і розвивається, вдосконалюється. Вона виходить із того, що сучасний її стан є наслідком попереднього розвитку і разом з тим він визначає тенденції подальшого розвитку соціально-економічної системи. Інакше кажучи, попередній розвиток визначає сучасний стан як його наслідок, а сучасний стан є причиною, яка зумовлює майбутнє цієї системи.